

САНА ОЛОХ

ХАМНАТ
1981 СЫМ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАН
ДЕПУТАТТАР ОРОУОННААБЫ СОЛЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 99 (6860).

1989 сым. Атырдах ийин 19 күнэ.
СУВУОТА

Сынаата
3 харчы

ПАРТИЙНАЙ ТЭРИЛТЭЛЭРГЭ— ОТЧУОТТАР-БЫЫБАРДАР

Партия Устаабын көрдөбүллэригэр сөл түбэһиннэрэн уонна ССКП Кинн Комитетын бу дыл атырдах ийин 2 күнүгүсүн «1989 сылга партийнай тэрилтэлэргэ отчуоттар-быыбардары ыттар туһунан» уураабын төлөрөн, атырдах уонна балаан ыйдарыгар оройуонка бары партийнай группаларга, 15-тэн арыах чилиэннээх маҕнайгы сүлүүх уонна сыахтаабы партийнай тэрилтэлэргэ уотсай отчуоттуур-быыбардыр партийнай мунньахтар ытылларлар. Ону таһынан Бүтүн Союзтаабы XIX партийнай конференция сүбэлээһиннэринэн быйыл алтынньыга оройуоннаабы партийнай комитет пленумугар ССКП райкомун бюротун, оттон маҕнайгы сүлүүх уонна сыахтаабы партийнай тэрилтэлэргэ парткомнар уонна партбюролар отчуоттара ытыллан дуулаһыллыахтаабы.

Быйылгы отчуоттуур-быыбардыр хампаанна уреты суолтатын ССКП КК үөһээ ахтыллыбыт уураабын тоһоолоон бэлэтээбитэ. Онон этиллибитин курдук быйылгы хампаанна дойдуга үөскээбит уустук политической быһыыга-майгыга ытылларын, ордук уратылаах. Обществон олоһор бара турар уларыта тутуу ураты шарахан этабыгар кириитэ партийнай тэрилтэлэргэ, бары коммунисттарга өйдөөх-төйдөөх ырытан көрүүнү, бэйэ үлэтигэр критическэйдик, принципиальнайдык сыана бэринини, чугастаабы иттиһинэ кэскиллээх үлэ быһаанын, тактиканы уонна стратегияны ырытан оҥорууну модьуйда.

Бийи оройуоннаабы партийнай тэрилтэбит даҕаны үлэтин практикагыгар биһилэр-көстөр итэбэстэр бааллар. Маҕнайгы сүлүүх партийнай тэрилтэлэргэ бойобуой дьоруу көрүү үлэс эппистээх этаба уот-күөһэ суох тэрилтэр. Бэйэлэрин туһааннаах үлэ коллективтарыгар сорох партийнай тэрилтэлэр баһылыр-каһууру орооллара сир ахсын көстөр буолбатах. Ааһытар эрэ мунньаха кыттар, чилиэннэриин эрэ иккиһитэн төлөөһүнүнэн мунураннар, кэтэһин-манайы позициягыгар турар коммунисттар ахсааннара аһыаба суох. Партийнай тэрилтэлэр салааһы политическай ныммаларын ыраабынан ситэ баһылы иликтэр. Ити барыта быйылгы отчуоттуур-быыбардыр мунньабы тэрийээччилэргэ урбаты эппистини сүктэрбит буолуон табыллыбат.

Отчуоту бэлэмнээһингэ кини активы түмэ тардар сорук турар. Ол ааспыт өртүгэр ситэ ыаллыбат этэ. Арай былырын эрэ ханник эмэ үлэрийи бэлэтиэммитэ. Холобур, партийнай тэрилтэлэргэ отчуоту-быыбары тэрийинэн сибээстээн комиссиялар үлэлээбиттэрэ, анкеталааһыны, бэснээһинини ыталаабыттар, саҕа талытлар састаабы сүүмэрдэспиттэрэ, бэйэлэрин этилэрин киллэрбиттэрэ. Онуку тэрээһин үчүгэин көрдөрбүтэ. Онон быйыл билингэттэн партийнай тэрилтэлэр комиссияларын тэрийээччилэр наада.

Ол эрэри урукку ордук бэлэ итэбэстэрн эмиз үчүөттүөх хэринээхпит. Биһир сүрүн итэһиннэн отчуоттуур-быыбардыр мунньахтар кэорумнара наһаа ба буолара. Быланын бу өртүнэн ордук тэрээһинэ суох буолууну «Чурапчы» совхоз парткома (секретарь

И. И. Яковлев) көрдөрбүтэ. Оттон, уопсайынан, мунньахтар ытыллыбыт тэрилтэлэригэр кворум ортотунан 91 бырыһыанга тийбэттэ. Иккиһинэн, хаһаайстыбаннай ис хоһоонноох бөлүрүөстөрү ырыта сатааһын урукку өртүгэр элбэхтик көрсүлүрэ. Билигин экономиканы партийнай салааһы суолларын-истэрин, политической ориентирдар тула көспэтин барыан наада. Салааһы политическай ныммаларын баһылааһынга болсомтону уураар сөл буолуо. Билигин, холобур, совхозтардаабы партийнай тэрилтэлэри ылар буоллааха, арендней бэдэрээти кэлимин олохтообун проблемалара ордук кизгини хабыллыахтаахтар. Бу дылааба туох саҕа, сөкүн хардымлар оҥоруллубуттара сыаналаныахтарын наада. Атын даҕаны предпринималарга коммунистар толору хаһаайстыбаннай ахсааһыга, бэйэни үбүлэнигэ киириини хааччылыта партийнай тэрилтэ үлэтин принципиальнайдык ырытан, сыаналаан көрүүтээхтэр.

Критика уонна бэйэни критикалаһын туһунан ойуччу ылан көрүүххэ наада. Маннааха биһир суолу ордук чорботон учуоттуур ордук буолуо. Холобур, билигин үрдүкү органны критикалааһын маассабай буолла. Онуку сирдээх критика биһир буолуохтаах даҕаны. Ол эрэри бэйэ коллективин иһигэр салааһыччылар даҕаны, биһир үлэлээччилэри даҕаны сытытык критикалааһын үксүгэр ыаллааччыта суох.

Биллэн турар, ханник бөдөрар партийнай тэрилтэ үлэти кини бэйэтин мунньахтарын уураахтарын толоруу туругуна сыаналанан сөл. Ааспыт отчуоттуур-быыбардыр партийнай мунньаха киирбит критическэй этилэр учуоттаммыт былааннарын толорууттан сабалаан уураахтар хайдаа олохо киирэн килбиттары уопсай биллэргэ таһаарар ордук. Ол сүмүһүн көрөн хас биһирдин эбээһинэстэммит коммуниста принципиальнай сыана бэриллэрэ улахан суолталаах. Хас биһирдин коммунист уларыта тутууга киллэрбит тус бэйэтин ылаатын, киниктивнааһын, үлэти уокна иһин быһытынан коммунист үрдүк аналан төһө толорорун адыс хайдах баарынан көрөн көспөтүлүөхтээх. Партия сорох чилиэннэрин өртүлэригэр эл-дээл, чуолкай идеяны позиция суох буолуу, партия авторитетын түһэн биһирин хас биһирдин чакчыларыгар сөптөөх түмүк оҥоруллуохтаах.

Быйылгы отчуоттуур-быыбардыр партийнай мунньахтарга партията суолтатын ыгыран кытылларын хааччылыахтаах. Онон туһааннаах коллектив социальнай олоһун тулсарыга ытытлар үлэни ырытар сорук турар. Партийнай тэрилтэ хас биһирдин үлэти кыһалбатын билингэ, общественнай минизинизми үөртүгүн уонна түмүүгэ үлэти көрдөрүлүөхтээх. Онон сибээстээн социальнай-экономическай сайдыы былааннара, «Олорор дыа—2000», «Дэни кэргэн», о. д. а. программалар туолууларын тумнар табыллыбат. Кыра производстваннай участктары сайыннары проблемалара эмиз умнууга хаалыа суохтаахтар.

Партия бэйэтин учараттаах XXVIII съезигэр баран иһэр. Бу ытытлар отчуоттар-быыбардар онно бэлэмнени биһир дьоруунаах этабынан буолаллар. Онон партийнай тэрилтэлэр, бары коммунистар эппистинэстэрэ өссө улаатар.

Снимонтарга: Д. М. Нова; тыа хаһаайстыбатын наукатын доктора А. И. Бойков (хагастан иккис) семинар кыттылаахтарыгар от сизмэтин үүннэринин кэспир.

Т. КАРДАШЕВСКАЯ фотога.

ЫАННЫК ФЕРМАЛАРЫГАР

Бастагы колонкада—күннээби валовой ыам, иккискэ—государствога туттарыллар үүт күннээби былаана, үбүскэ—ол туолуута (центнеринэн), төрдүскэ—биһир ылар ынахтан төһө үүт ылыллыбыта (килограммынан), бэһискэ—үүт табаарынаа (бырыһыанынан).

Карл Маркс	47,1	46	44	8,7	95,9
Субуруускай	62,5	60,3	59,7	10	95,5
Хатылы	29,6	30	28,7	10,6	96,3
Болтоно	32,7	33,3	31	9,4	94,8
Эрилик Эристикки	114,5	129	112,2	8	98,7
Холтобо	30,1	34	29	8,1	96,3
Хадаар	25,5	30,3	25,3	7,1	99,2
Хайахсыт	24,6	31	23,7	7,8	96,3
Чакыр	34,3	33,7	34,2	8,7	102,3
«Чурапчы»	80,5	90,5	76,5	8,6	95
Сылаат	25	33,7	25	7,1	100
Килэки	28	24	25	12,7	89,2
Арнылаах	19	21	18	6,7	94,7
Түөй	8,5	11,8	8,5	10,1	100
«Мындабайы»	72,9	70,7	65,6	9,3	93,6
Болугур	39,2	37,9	36	9,6	91,8
Соловьев	28	25,6	24,9	9,3	96,4
Хайах	5,7	7,1	4,7	7,7	92,9
«Мугудай»	89,8	87,1	80,2	8,6	93,8
Маралаайы	25	23,7	22,1	8,3	96
Чыаппара	23	23,7	21,4	7,1	95,6
Толорон	19,3	19	17,8	6,9	94,8
Төлөй	22,5	20,7	18,9	9,5	88,8
Сройуон үрдүнэн	467,3	486,5	438,2	8,7	95,6
1988 с.	434	—	391	8,2	95

Атырдах ийин 10 күнү-нээбин кытта үлэһиттэн көрдөххө, үүтү валовой ыаһын 6,7, үүтү государствога туттарыы 7,2 центнеринэн, үүт табаарынаа 0,2, сылаа 0,002 бырыһыанынан, оттон биһир ылар ынахтан үүтү ылыи 0,2 килограммынан төһүннэ түстүлэр. Оройуон бастагы

төрөөбүт ныйрайдэргэ үүтү иһардин нуормата тутулулубат. Холобур, күнгэ барыта 11,7 центнер үүт иһардиллээхтээх буоллаһына, 8,5 центнеринэн аһара бэрлэлэр. Ныйрайдэргэ үүтү аһара иһардин орду «Чурапчы» (3 ц), «Мындабайы» (2,6 ц), «Мугудай» (1,5 ц), Карл Маркс аатынан (1,4 ц) совхозтарга ордук элбэх. Маннаах балаһыанна ныйрайдэри ыаннаһыттарга олус өр туруоруу түмүгэр таһаарылыһына. Үүтү иһардин нуормата тутулулубута эбитэ буоллар, үүт табаарынаа оройуон үрдүнэн 97,4 бырыһыанга тэһнээх этэ.

Отделениеларга, Килэки отделиениеларга курдук, биһир ылар ынахтан күнгэ 12,7 кг үүт ылыллара буоллар, үүтү валовой ыаһын 677,9 центнерга, оттон государствога туттарыы 635,1 центнерга тэһнээх этэ.

Үүт сыатын үрдэтигэ Соловьев, Хайах, Маралаайы отделиениелара ордук мөлхөтүк үлэһитилэр. Ол түмүгэр үүт сыата 3,724 бырыһыанга тэһнээх. Бу көрдөрүү оройуон үрдүнэн 3,8 бырыһыан эбитэ буоллар, үүтү государствога туттарыы 447,1 ц тийэ үрдүө этэ.

Р. СОФРОНОВА,
ОАПХ диспетчерэ,
зоотехники.

БЫРДА БЫСТЫБАТ БЫЙАН

«Мындабайы» совхоз ба. Ол кэнниттэн бу сир-элбэх сыллаах оту үүннэринэн дьарытаммыта ризхтэ. Эһиилгиттэн сакаһыс да сыла буолла. Бу кэскиллээх дылааны көдүлээччинэн агроном идэлээх совхоз директора Василий Петроич Чичигинаров буолбута. 1985 сыллааха оту сизмэргэ аһаан үүннэрэр идэтигиттэн ээно тариллыбитэ. Коллектив салааһыччытынан сенени, бастыкы олоххо киллэрингэ дуулуурдаах, совхоз биһир тарбаха баттанар механизатора Дмитрий Михайлович Нова аһаан көдүүтсээх үлэни ыттар. Ол курдук, кинилэр ааспыт сыллааха 30 тонна бастык хаачыстыбалаах от сизмэтин хомуйбут эбит буоллахтарына, быйыл 55 тоннаны куурдаһыраастан кондициягар тизиртилэр. Бэлэмнэммит от сизмэргэ совхоз кассатыгар 500 тыһыынча солкуобайы киллэрээтэ. Маны таһынан агардас оттуу хомуйарга аһаан икки тыһыынча хэрингэ гектар ыһыллыбыта. Быйыл онуку хоһуналартан гектарытан ортотунан 30 центнер от хомуллан эрэр. Совхоз директора В. П. Чичигинаров эгэринэн, совхоз ыһыта 2500 гектарга тизирдиллэ-

дэри каттаан ыһыта иһирхтэ. Эһиилгиттэн сакаһыс да сыла буолла. Бу кэскиллээх дылааны көдүлээччинэн агроном идэлээх совхоз директора Василий Петроич Чичигинаров буолбута. 1985 сыллааха оту сизмэргэ аһаан үүннэрэр идэтигиттэн ээно тариллыбитэ. Коллектив салааһыччытынан сенени, бастыкы олоххо киллэрингэ дуулуурдаах, совхоз биһир тарбаха баттанар механизатора Дмитрий Михайлович Нова аһаан көдүүтсээх үлэни ыттар. Ол курдук, кинилэр ааспыт сыллааха 30 тонна бастык хаачыстыбалаах от сизмэтин хомуйбут эбит буоллахтарына, быйыл 55 тоннаны куурдаһыраастан кондициягар тизиртилэр. Бэлэмнэммит от сизмэргэ совхоз кассатыгар 500 тыһыынча солкуобайы киллэрээтэ. Маны таһынан агардас оттуу хомуйарга аһаан икки тыһыынча хэрингэ гектар ыһыллыбыта. Быйыл онуку хоһуналартан гектарытан ортотунан 30 центнер от хомуллан эрэр. Совхоз директора В. П. Чичигинаров эгэринэн, совхоз ыһыта 2500 гектарга тизирдиллэ-

Д. М. Нова коллективин үлэти-хамнаһа республикада тийэ биллибитин туһутунан соторуаһыта манна буолан ааспыт республиканскай практической семинар буолар. Семинарга кыттыыны ылыт республика салааһыччылары, ученийдар, хаһаайстыбалар туһааннаах специалисттара Дмитрий Михайлович Нова үлэтин үрдүктүк сыаналаатылар.

Сир үлэһиттэрин республикатаабы түмсүүтүгэр элбэх хаһаайстыбалар, ол иһигэр оройуонмут бары совхозтарытан представиеллэр кэлэн кыттыыны илэлтэр, элбэххэ үөртэнилэр.

Семинар үлэтин 3-с балаһаа билсинг.

САНГАНЫ, БАСТЫНЫ — ОЛОХХО!

КЭСКИЛЛЭЭХ САЛААБА КИЭНГ КЭПСЭТИИ

Атырдах ийын 15 күнүгэр «Мындабайын» совхоз Болугурдаабы оттоолонистын Д. М. Ноев салайар 8 киһилээх элбэх сыллаах оту үүннэринин уонна сизмэни хомуйуунан дьарыктанар звенота тариммит базатыгар бу коллектив мытар үлэтин опытыгар олобуран элбэх сыллаах оттору үүннэрин, сизмэтин хомуйуу болпуростарыгар республикатаабы практической семинар ытыллына. Семинары Саха АССР Госагропромун председателин солбуйааччы Н. А. Липунов салайан мытта. Практической семинарга республика 9 оройуоннарыттан сирин оңорууна уонна оту үүннэринин дьарыктанар 70-ча специалист, салайааччы, ученай түмээн бу болпуростары тула кэпсэтиллэр, опыты атаастаылар.

Семинар үлэтигэр ССКП обкомун секретара М. Е. Николаев кыттыны ылла.

Болобоойу хочотугар

Бастатан туран, практической семинар төһө да биһир күннээх болдооххо ытыллыбытын иһин, үрдүк таһымнаахтык тариллибитин бэлэтиир наадалаах. Представителлэр Өлүөхүмэ, Горнай, Орджоникидзевский, Нам, Лена илэн эгэркээбэ оройуоннар хаһаайыстыбаларыттан, Якутскай куораттан кэлитэлээбиттэр. Ылалдытык-сах мындабайылар сөмкөн кыттылаахтарын үөрөкөтө көрсүбүттэрэ, байэттэн түтүлүктөөрү барытын оңорго сатаабыттар бэлэтиинэ. Бэл күнү быһа быыраалаан да түспүт өрдөх семинар үлэтин мэтэйдээбэтэ.

Күн бастакы агарыгар семинар кыттылаахтара Амма угуор кэрэ көстүүлээх Болобоойу хочотугар тахсан элбэх сыллаах от оттуу хомуйууга анаан ыһытын көрдүлэр-иһитилэр.

Совхоз билигин түрүгүнэн 2312 гектар элбэх сыллаах от, сүрүкүсүн сибир күкээриһэ (волоснец сибирский), ыһылаах. Дмитрий Михайлович звенота сыллаахын оттуу хомуйарга анаан көмө бэрээдэгинэн звенотарга 100 гектар ходоһунан түспүсүн оңорон от сизмэтин ыһытын практикалаабыта хаһыс да сылыгар барбыт. Ол түмүгэр от өлгөм үүнүүтэ ыһылларын аһаан оттоһон сезона 40-ча хонукка тийэ кылгатылларыгар кыһахтар үөснэтиллибиттэр. Николай Иннокентьевич Николаев звенота манна быларыын сайын эрдэ ыһыллыбыт от хас биһирдигектарыттан 30-туу центнер бастык хаачыстыбалаах оту бэлэмнээбит. Эмиэ манна 100 гектардаах сиргэ быһыл сайын бэс ийын 15 күнүгэр дээрэ болдооххо ыһыллыбыт элбэх сыллаах от номнуо үүнэн ырааппыт. Дьыл күһүмүгүтэ уһаан биһир түгэнигэр оттонунан да сөлүкүтүк буолбут. Камалинская-7 суортаах сибир күкээриһэ, сирин оңоруу технологиятын уонна ыһык болдообун табатык дүөрэлээтэххэ, түргэнник үүнэрин уонна бастакы сылыгар гектарыттан үстүү тоннага тийэ үүнүүнү биһирдин звено үлэтэ толору дакаастаата.

Звено сирин оңорууну күһүмүгү хорутууттан сабалыыр. Атырдах ийын бүтүүтэ, балабан ийын сабаланыта плоскорейнаа 8-16 см дьирингэ кырыһы тирээ быраахтарбанка эрэ хорутар. Саас эрдэ почва ситиниттэн көрөн ЛДГ-10 лушильниктан иккитэ гөхтүрүйэн синги саптары ытыллар. Минеральной уоһурудуу киһилэри уратылаах. Урутаан эттэххэ, «Мындабайын» совхозна минеральной уоһурудуу-

нэммит саяака бириһизинэн тигиллибит аналлаах «фартука» кэпсэтиллэр. Ыһык бириһизигэр манна балаһыаннаа учуоттанар. Бастатан туран, сир үчүгэйдик бытарытыллан дэхсилэннэхтээх. Ол үөһэ ахтыллыбыт технологикан толору ситиһиллэр. Биһигин, кылаабынайа, сизмэни төһө кылаабынайа эрдэ уонна чычаастык буорга түһэрэ сатыаха наада. Ону Дмитрий Михайлович саяака эрэ көмүтүнэн ситиһэр. Киһи дэхсилэммит көнө сиргэ сизмэ 2-3 см дьирингэ түһүүтүн саяака көлүөһэтэ сиргэ төһө батары түһүрттэн көрөн рөгулировкалаан биһирэр. От үүннэрээччи этэринэн, сизмэни төһөнөн чычаастык түһэ-

ринтэн түргэнник үүнүүтэ быһааччы түтүлүктээх. Ноев СЗТ-3,6 саяака тимир саяакалаан водоналивной каток хольбулут. Ол түмүгэр икки операция—ыһык уонна почваа чикэтии—тректор биһир барытыгар оңоллор.

Сибир күкээриһэ, экологикан быһытынан, үрдүк сирдэр үүнээйилэрэ. От ыһыта 7—14 күн эрэ уу тохтоон түрүүтүн тулуйуон сөп. Оттон сылаас уу тохтоон турарын олох сөбүлээбэт. Уу ылар үрэх сирдэргэ оту үүннэрээччилэр манна учуоттуохтарын наада. Оңор саасы сылаас уу ылар сирдэригэр ходоһуа айылгатын байэтэ үүнэр (естественный) от сизмэтин, холобур, бэттиэмэ, хомуйан ыһар ордух көдүүстээх буолуога.

Мөлүйүөн агара хаһаастаах сарайга

Күн иккис агарыгар семинар кыттылаахтара Дмитрий Михайлович балабанан үлэлиир сиригэр сылдьан, от сизмэтин хомуйуу, куурдуу, тааралаһыныһымаларын көрдүлэр. Звено чилиһинэрэ үс комбайнынан от сизмэтин быстаран көрдөрдүлэр. Үүнэн туран от чылааһын, чуолкайдик эттэххэ, сизмэтин эрэ халтаран быстардылар. Ол кэиниттэн сизмэти быстарыллыбыт оту жаткалаах комбайн ходоһуула 5—6 см үрдүктээх гына оһустарда. Ону хоннорон баран СПТ-60 агрегат хэбһинэн сөп. Ноевтаах маннагы технологияны күкээри ортоһунан 4—5 тонна от сизмэтин хомуйаллар. Сонно бааһынага от сизмэти комбайн бункерыттан МТЗ трактор анал прицебигэр сүөхкүнэр. Ол сизмэ МТЗ тракторунан сизмэни куурдар уонна уулар анал сарайга илдиһилэр. Сарай муостата барыта бетоннамыт.

Сизмэни куурдарга тимир сөткөнөн бүрүлүбүт икки аналлаах площадка оңолллубут. Сарай таас өртүгэр теплогенераторуруоруллубут. Теплогенератортан 70 кыраадыкка дээрэ сылытыллыбит салгын бетон муостата аналлаах хайаастарынан ити икки площадкага үрдэриллэр. Площадка тимир сөткөтө бириһиз таһаһынан бүрүлүбүт. Сарай иһигэр үлэ олус сүдүргүтүлүбүт. Тиэллэн кэббит сизмэни тракторист кабинатыттан олонор сүөхүү. Икки уол принцип агар бириһиз таһаас эрэ талгээн биһирдэлэр. Сөл буола-буола тохтоон, сизмэни от сизмэтин соһон илдьэн тимир сөткө үрдүгэр талгэммит бириһизигэ 2 см халыһаахтык тарбата кутаалар. Сизмэ тутан көрдөххө суугунуу сылдаар буолуор дээрэ сылаас салгынынан үрдэриллэн куурдулар. Куулааһын үлэтэ эмиз чөлүөтиллибит. Маннаах аналлаах транспортердари тутталлар. Техника сааһаллар түгэнигэр сизмэни курдэбинэн баһан куулга кутаалар. Тимиринэн оңолллубут биһилээх куул айаар кэпсэтиллэр. Оңорго сизмэни кутуу сүдүргүтүлэр. Толоруллубут куулу аналлаах иннэни уонча сөхүүндэ иһигэр тигэллэр. Ол байэтэ тусла нымалаах, 10-ча

см үлүннээх тимир иннэни электродтар оңороллор уонна аналлаах суон сабынан бүүрэ тигэллэр. Бэлэмнэммит куул орто ыһаһына 10 кг, маннагы биһир куул сыаната 90 солкуобай. Биһиги манна сылдьан 5500-чэ куул дьаарыстанан турарын көрдүбүт. Ити харчытыгар таһаардаах мөлүйүөн агара солкуобайга тэтиһэр. Ол эбэтэр 1 тонна от сизмэтин атыһыанар сыаната 9 тыһ. солк.

Дмитрий Михайлович звенота быһыл 195 гектаран 55 тонна от сизмэтин хомуйан, куурдан ити хайыһы-үлэ бэлэмнээн түрүөр. Семинар буола турдаһына ыаллы Алексеевский оройуон «Таатта» совхозуттан представитель кэлэн 3 тонна от сизмэтин атыһаһан барда республика бизс хаһаайыстыбатын представительдэр совхоз кылаабынай агронома Иван Иннокентьевич Сивцевкэ сизмэ атыһылыгыгар көрдөһөн саяаака хааллардылар.

Звено отун сизмэтин термическэй нымалан обработка буолар, сизмэ тахсыта 80—96 бырыһаанка тэтиһэр. Бу тахсытынан (асхожесть) республикаа суох үчүгэй хаачыстыбалаах от буолар. Ити—биһир. Иккитинэн, термическэй обработка туттулар буолар, сизмэ хоруйонуканан (пыльная голова) ыалдыбыт. Маннагы ырыны республика от сизмэтин үүннэрэн атыһааһынан дьарыктанар анал хаһаайыстыбаларыгар—«Сүлэ» совхозка, «Мээндиги» уонна «Кыһыл Сулус» ОПХ-ларыгар үгүс. Оңон да буолуо, «Мындабайын» совхоз отун сизмэти билдэһиһа сылдьар. Сизмэни оңоһор Төмө оройуонуттан тийэ сакаастаһыттар.

Семинар кыттылаахтарын болломтолору тарыт биһир түгэнигэр Иван Попов айтты, оройуон билкилээх рационализатор Егор Дмитриевич Феофанов тупсаран оңорбут агрегаттын үлэтэни көрүү буолла. Агрегат оңолууту олус сүдүгү, оңорон таһаарыта улахан хаачыстыбалаах. Агрегат биһир барытыгар 5 операцияны биһирдэ толорор. Семинарга кыттыһыны ылыт, агрегат биһирегин автор Алексеевский оройуон «Сай-

дык» совхозун механизатор Иван Афанасович Попов маннагы кэпсэтэ:

—Агрегаты оңорууну илэрэ сылан сабаалабытым. Бастакы сылбар табыллы баһа. Быларыын принципной агрегаты оңорон, 60-ча гектары таһаастабытым. Быһыл оңолуулуу өссө тупсаран, навесной оңорон, сайын устага соһус-соһотуун 150 гектар сирин бэлэмнээтим. Күкээри ортоһунан 3-түү гектар сирин таһаастыбык. Былааным 200 гектар. Үкү Феофанов тупсаран оңорбут агрегаттын курдук эрээри, мизэ арыһы дьосус. Оңолуу күдүүһүн быһыл хайаан даһаы дакаастаахтына табыллар. Ол эрээри аһаас үчүгэй буолла, табыллына дьэбэллин. Оңон Чурапчы рационализатора Егор Феофановтын сүбэтин холбоон, биһиргэ үлэллэн, олох үчүгэй агрегаты оңорор баһаалаһын. Оройуонмун мин үлэбин, сырабын толору сыаналааһаттар дии санылыбын. Ол курдук, ыһааһы орто ханнаһын 120—130 солкуобай. Маннагы кыра ханнаһа сака дьылааба, айымнылаах үлэтэ үлэтиги көбүлүүр үстүгүн совхозум сааһатта өссө да ойдуу илик быһылаах.

Модун кыһаах Т-150 тракторга холбоммут агрегат семинар кыттылаахтара көрөн турдаһарына плоскорез быһаһынан 1,5 метр кэтиттээхтик, 8—16 см дьирингээхтик кырыһы суордан курдук өрө көтөһөн таһаарар фрезага кыһаһыан үлү сымнар. Көрүөхкэ үчүгэй сүдүгү. Агрегат кэинигэр барана, саяака, каток да холбонуон сөп. Оччоҕо биһир барыта сирин таһаастаһын, ыһык, чикэтии үлэлэрэ барыта биһирдэ оңолуулан хаалыахтарын сөп.

Маннагы агрегаты «Агротехснаб» оройуон совхозтарыгар 6-ны оңорон биһирдигин 5-тин тыһ. солк. атыһааһыта. Ол эрээри сыччаа «Чурапчы» совхоз Арылаахтары отделениыгар биһир эрэ үлэли сылдьар. Оңон атыттар үлэлээбэккэ тах туран хайрык сайыны бүтүрдүлэр. Семинар бүтүүтэ туһааннаах специалистары кытта сэлэргэстим.

Арамаас Иваноич БОЙНОВ, Якутскайдаагы тыа хаһаайыстыбатын научнай-чинчийэр институтун луговодствоа отделени сибидисеһэ, тыа хаһаайыстыбатын научнай доктор:

—«Мындабайын» совхоз үлэһиттэрэ маладьыастар. Д. М. Ноев звенотун үлэтик опытыгар биһиги чолпу биһир сир үсүлүобуатын табатын учуоттаан туһааннаах культураны көдүүстээхтик үүннэри холбоһуун көрөбүт. Табаты аттарыны өр нэмнээх дьаһардаах үлэттэн, кэтиэн көрүүтүн таһаара саарбаа суох. Оңон хаһаайыстыбалар специалистара кыра кээмэй дээх да сирдэргэ маннагы үлэлэри мытарга опытай улаастааһа буолаллар наада этэ. Санын, бастыгы олоххо киһилэргэ хорсунуон ыһааһа эрэ үчүгэй түмүктэри ситиһээххэ сөп. Ноев, бастатан туран, сирин таһаастаһын технологиятын ходоһунан почвагыгар, үүнээйитигэр сөл түбэһинэрэн дүөрэлээбит. Ыһык төһө

кылаабынайа эрдэ саяаканы туһанан мытар кэрэхсэбиллээх. Итилар түмүктэригэр быһыл сайын ыстыт отун биһир сизмэти 4—5 умнаһы биһир оһубут.

Екатерина Харлампьевна СИВЦЕВА, «Мээндиги» опытной - производственной хаһаайыстыба кылаабынай агронома:

—Биһиги хаһаайыстыбабыт 1982 сыллаахха тариллибитэ, 1986 сыллаахха ОПХ буолбута. 713 гектар ыһыттан 117 тонна от сизмэтин хомуйар булааннаахпыт. Уонсайа 1005 гектар элбэх сыллаах от ыһылаахпыт. Сабаалааһын быһытынан, 140-ча тонна сизмэтин ыларбыт динит. Ыһыкытыгар үксүн 1РМГ-4, ОШУ-50 агрегаттары туттабыт. Манна кэлэн СЗТ-3,6 саяака көдүүстээһин кэпсэтидибит. Ыһыкытын, сүмүһүнэн, эмиз манна курдук, саасы болдооххо ыһабыт, Ыраас лаарга ыһабыт эрээри, тырай сыыс оту өссө да кыһа иликпит. Ол, биллэн туран, сирин оңоруу технологията өссө да чөлүлү илигин түһүлүүр. От сизмэтин атыһааһын болпуроһа наһаа үстүгүрдэ. Ааспыт сылга 114 тонна от сизмэтин хомуйбулуттан 67 тоннаһын эрэ атыһааһытыт, Атырдах ийын 13 күнүгэр түрүгүнэн 114 гектаран 60-ча тонна сизмэтин хомуйдубут. Сизмэни ыраастыыр, куурдар баһабыт мындабайыларга быдаһынан тийбэт. Ол да иһин, сизмэти тахсыта олус ханнаһа. Манна сылдьан элбэх санын, үчүгэй көрдүбүт-билибит, ону иһинки үлэһитигэр туһанааһытын наада.

Илья Романович ФОКИН, «Димитровская» совхоз механизатора:

—Миэ Өлүөхүмэ оройуонуттан «Өлүөхүмэ» совхоз лугомелиоративнай элэтиин начальнига Петр Ильич Габышевтын кэллим. Биһиги совхозтутугар элбэх сыллаах оту үүннэринин төрдүс сылытын дьарыктаабыт. Быларыын 1,5, ол кэиннээбэ сөл 4 тонна от сизмэтин хомуйбулут. Барыта 200 гектар ыһылаахпыттан быһыл 60-туттан сизмэ ыһааһыт. Сирин таһаастаһын, ыһык технологиятыгар киһи биһирини элбэти көрдүбүт. «Мындабайын» совхозка сизмэни хомуйууну, оту үүннэринин толору баһылааһыттар дини өйдөбүлүлээх баран эрбэт. Чурапчы оройуонун сүрдээх нурайын, от үчүгэйдик үүмүт сиринэн аһар этибит. Улаханньын соһуудубут. Биһиги санаабытыгар, Ноев биһирээдигин үлэтэ элбэх сыллаах оту үүннэри кэскиллээх салаа буоларын чаһылдаах дакаастаан эрэр.

Иван Иннокентьевич СИВЦЕВ, «Мындабайын» совхоз кылаабынай агронома:

—Д. М. Ноев звенотун иһинки үлэтэ өссө кэскиллээх. Ол курдук, эһикл от сизмэтин хомуйлар иһнэ 400 гектарга тирдирлэн, бизс хонуулаах севооборотка кириһэллэр. Эһиклгиттэн белогунан баай үрүн доннигы ыһынан дьарыктанааһыт. Элбэх сыллаах от хомуурун технологиятын тупсаран, Михайловский оту бэлэмнээһингэ көһүөхпүт. Оччоҕо элбэх сыллаах оттон бэлэмнээһингэ сөһү аһылыгын иһгэмтэ эһи быһытыллы, күнтэн-күнтэн түтүлүгэ суох бэлэмнээһиннэр кыһаһыт.

А. МАКАРОВ.

Сарсын—ССРС Салгынаабы флотун күнэ ЭЙЭЛЭЭХ ХАЛЛААН ТУҢУГАР

Эйэлээх халлаан анныгар эрэ эйэлээх олох туругуруон сөп. Ол туһуттан халлааны арагаччылааха наада. Аанатордарга 1989 сүл Салгынаабы байыаннай куустары туууга ахсаантан хаачыстыбада көһүү сазалыммытынан уратылаанна. Сэбилэнигэ МИГ-29 уонна СУ-27 истребительлэр, ТУ-160 бомбардировщик, «Русла» ыарахан байыаннай транспортнай самолет, о. а. а. аныгы техника киллэриллэр. Көтөр уонна инженерэй - техническэй састаап ити техникалары килгэс болдоххо баһыллыр.

Салгынаабы - байыаннай куустар байыаннай-транспортнай авиациялара эмиз көдүүстээхтик үлэлиир. Кинэхэ элбэхтэ боруобалар өлүү-чаастыгыт: ол айылга соннообут алдыр-халларын, улахан авариялар содууларын суох оҕоруу, быһыны-майгы ситыһархайбыт оройуоннарыгар ис куустар подразделениеларын быраһы, норуот хаһаайыстыбатын төһөдөстөрүн тиздир, о. а. а. Авиаремонтнай предприятиелар толору хаһаайыстыбаннай ахсаанга уонна байыны үбүлэнигэ көстүлэр. Бу предприятиеларга норуот туттар төһөдөстөрүн эмиз оҕороллор.

Өссө быһаарылаа илих проблемалар да суох буолбатахтар. Онуктарга, быстахтык ыллахха, аринской дивисиилиниэни уонна көтүүлэр куттала суох буолууларын ситиһини киллэрэххэ сөп. МИГ-29 истребители күрэтки, МИГ-23 самолет бельгия территорияларга сууллуутун курдук быһаарылар өссө да өйдөн сүппүттэр. Ити түбэлтэлэр тахсыбыт бириччинэлэра сийлини ырытыллы-бытара уонна сөптөөх түмүктэр оҕоһулаубуттара. Итинкини итиник түбэлтэлэр болсор аналлаах дьаһаллар ырытыллан ылан-ылы-бытара.

Советской Сэбилэнилээх Куустары кэлтэйдисарбынны түмүгэр Салгынаабы байыаннай куустар састааптарыттан 800 самолет таһаарыллыахтаах. Ити адыһаан дуу, элбээн дуу байыт толкуйдаах: 800 самолет дин ГФР эбэтэр Франция курдук государстволар салгынаабы- байыаннай куустарын састаабыгар тик. ССРС сага көмүскүлэр доктринатын үсүлүбуйатын ылан көрөр буоллахха, итиник сэрбыйи сөптөөх, ол эбэтэр көмүскүлэни сорухтара кимэн киирии опе-

рациатынаабыр адыһах куустарга наадылаллар. Бойобуой састаабы сарбынны Салгынаабы-байыаннай куустар туууларын уларытыны, көмүскүлэр характердаах оҕорууну эрийэр. Онон сибээстэн Варшавскай дуогабар кыттылаахтара- государстволар территорияларыттан охсуулаах куустары таһаары таһааранна.

Быраһынык күн аза көлүөнэ дьон 30-с сылларга «Өссө үрдүктү!» марш хайдахтаах курдук орогой-дөөхтүк ньиригэрин, сэрин минниээби сылларга комсомол Салгынаабы-байыаннай куустары кытта шэфтэ-һинтэ хайдахтаах үтүө түмүктэрдээбин ахта саныыллар. Салгынаабы-байыаннай куустар командозаниелара билинги кимтэ итиник шэфтэһин бөһөргүүрүгэр уонна сайдарыгар, комсомол дьикт-чакчы баһалаах, бэлэмнээх аччаттар байыаннай авиационнай училищеларга кэллилэрин элбэтигэ көдүүстээх көмөнү оҕороругар баһараар. Биримэнэн бэрэбэркэлэммит үтүө традициялары сагелы тыһыныыр, олору хаттаан үөдүтэр наадалаах.

(ССТА).

Биһиэхэ суруйаллар

КӨРҮӨХХЭ-ХАРАЙЫАХХА НААДА

Киһи барахсан үһүн да, кылгас да олоһу оҕорон барар, тигэх суолугар кылабыһаа тахсар. Оно араас эгэлгэ тыллар атыл-дээчиллэр, угуосун эргийнэх, мэлдьи көрүөх-харайыах буолаллар. Ол эрээр күүнэр, сыллар аһан истэхтэрин ахсын ити этибит-тыһыныбыт улам синалиһан, кэлэн олох даһаны үмүлүлэн барар. Оройуон бары бөһүөлэктэригэр кылабыһалар түрүктара олус кыһаан. Ону таһынан биһир сиргэ киниһээ көмүү суох, күрүөлэммэтэр, көрүлүбүтэ-хара-

йылыбаттар. Ити түмүгэр араас матырыйаал тобоһунан, бөһүөл-сыһынан, оннооһор кыһаан таһааран, оронунан, быһыыкаларынан, баанкаларынан туолаллар.

Өлбүтүтэхтэр бөкүөнүүгү кэриэстээн таһаа сылдыбаттар, сибээһи уурбаттар, ыраастаабаттар. Оннооһор сорох унуохтар эргилибэттэр, күрүөлэммэттэр, сорох эргирдэр иегилэр барбытара кийирүлүбүт, алдаммыт, сууллубут оҕоһуллубут. Үгүс сирдэргэ бөһүөлэктэр улаатылларынан, кылабыһ-

балар кинилэр ортолоругар кииртэлээтилэр, онон үлтү тэлсипиллэр.

Кылабыһа—олох историкте. Атын сирдэргэ маһаа олус болдомтолоохтук сыһааннаһаллар, мэлдьи көрөллөр-харайаллар. Биһиэхэ, ордук сахаларга, ити кыаллыбат. Айыргырыбыт оччо эбитэ дуу!

Дьон бүтэһик олохторун—кылабыһалары арагаччылааха. Онуоха сельсоветтар исполкомнара, норуот пааматыныктарын харыстыыр общество курааканынан үүнү охсубакка дьиктээхтик ылыһахтарына наада.

В. ЛЫТКИН.

Туристтар ылыыктарынан ИККИ КҮН—ЛЕНА УСТУН

Туризм республикатаабы советтин путовхатынан оройуоннаабы типография үлэһиттэрэ икки өрөбүл күнүрүн түһөнөн Якутскай—Лена Остуолбалара—Якутскай маршрутунан «А. С. Попов» теплоходунан сыһыанан кэллилэр. Путешествия булууга, туристтары манган Аллаара Бэстээххэ киллэрини уонна адыһыны тэрийиһэ профсоюз олохтоох комитетэ үгүстүк сүүрдэ-көттө, кэпсэтистэ. Ол иһин рабочайдар профсоюз комитетигар махтаалара үлөхөн. Сорохтор кэргэннэрин, оҕолорун илдьэ дуоһуна сыһыанан кэллилэр.

Уу үрдэ үрүмүрэн ылар кыра долгуннаах. Өрүс биэрэнтэрэ сыһаа тэһэн Лена эбэ хотун иһин-холку үөһүгэр киирэллэр. Сүүрүгү өксөйөр теплоход модун мотордара тигиннэһэ үлэлиилэр, эрэхэ долгуннарга пароход аргыйы бигэтэн айана сабаланабы ити. Утары кэлэн аһар дохсун сырылаах өрүс транспорттарыттан уу үрдэ тууруллан кэлэн теплоход ойбонугар биллиргэччи охсулар, ону аарыма аал биллэрдин дьиктигин устар. Икки өртүлэринэн өрүс барахсан уйаара-кэйэрэ биллибэт күүх кытылара элэгнэһэн аһан истилэр, ол быһыгар кыра, улахан дэрнэбинэлэр, өрүс арылларыгар үлэли сылдьар отчуутар отууларын аһыталыһаллар. Маһаа барыта сүдү, модун, дьикти, туох эрээһи-тарыһаах, истэлэһкээх, сонун. Киһи эрэ барыта сэргэхсийэр, сүргэтэ көтөбүлэр. Бэйэ-бэйэлэригэр хардарыта ыйыталаһаллар, санааларын аҕастаһаллар. Ордук оҕо аймах өмүкүрар-төлөнүрэр, хатан сагалара чаһаарар.

«А. С. Попов» теплоход палубатыгар сүүһүнэн аабылар туристар ортолоругар оройуоннаабы типография наборщиктара Дария Окорокова, Мария

Савина, линотипистка Галина Гуляева, нормировщик Мария Дьячкова, наборщик Василий Макаров, бэһээтэһчилэр, оһуһтаах үлэһиттэр С. П. Моностырева, Т. П. Смирникова, техническэй үлэһит А. Е. Степанова уо. а. эмиз тураллара. Дьаһар өрөөс омук предствителлэри кытта булуһан, илээх биһир дьиктэргэн дьоннуу, үөһэ-көтө кэпсэтиһэллэр, араас көрдөх тылларынан быраһаһаллар, хардарыта хантан сылдьалларын билсиплэлэр. Ити курдук бодоруһан сарсыарда ахсын до-ооболоһо көрсөр, кинээ утуһалларыгар үтүө сыһыанан баһаран араһар хаһаангыттан эрэ билсэр дөбөрдүү дьоннуу сыһыаннаһаллар, тохтобулларга айылга абыллар тартаран бары биһигэ сылдьаллар.

Тинт Арыһа үһүн тохтобулга «Россия» уонна «А. С. Попов» теплоходтар өлөйбөлгө, футболга таһаарысты көрсүһүүлэргэр Василий Макаров хамаанда састаабыгар киирсэн кыһыны ситиһэн үөрдүлэр-көттүлэр. Оттон Оросолуодаа икки теплоход хамаандалара «Көрдөх старттарга» күрэхтэһиллэрэ олус көхтөөхтүк, көрдөөхтүк ыһылыһыа. Онон типография коллективистан М. Е. Ноговицына икки кыһыныкын, С. П. Моностырева уонна Т. П. Смирникова улаатарынын кыттыны ылылар уонна эмиз кыһымылаах таһыстылар. Маһаа араас көр барыта таһыста. Онон туристар дуоһуна күлүстүлэр, астына көрдүлэр. Сорохтор өрүс сир айылгатын биһирин биллестилэр, сибээһи салгынаан тыһынылар, ол быһыгар олохтоох отчуутары кытта көрсөн кэпсэтиһэлэр.

Якутскайтан сылдьар сэлпиги эмитир оҕо диспансерын китээнчигэ Мария Моисеевна уонна тууу үлэһит Николай Сте-

панович Никитиннэр чураһыллары кытта биһигэ сылдьах истигини кэпсэтиһилэр, хаартыскаа түһүлүлэр уонна мэлдьи сибээһи туһуһалларыгар баһаарын биллэрдилэр. Аатырар Лена Остуолбаларын суорба таас очуостарын астына сөһө-маһаа көрдүлэр, ойдоһуныктына кинилэр күлүктэригэр хаартыскаа үһүлүннүлэр, сорохтор үөһэ таһаан таһааллаах Леналарын, киниһиһи кытыллары, араас быһыылаах-таһаалаах суорба очуостарын үөһэтэн таһаары анаары көрдүлэр.

Кинээ Ленаа туох барыта кэрэтиһэн көстөр. Киниһиһи эрэр күн сардагалара өрүс уугулар араастаан дьиримини ооньуулаһарын, торбо күүх кытыллар, суорба таас очуостар кустук оҕунан дээрэллээх тыһылыларын сыһыанан чаһалар үмсүгүлэн одуулаһаллар. Биэрэнкэ балыкыт отчуут кутаатын уота кытыастарын, кытылга отчуутуууну буруота унаарарын кэрэхсин көрөллөр, ардыгар теплоход ойбос-торугар уордайбыт Өлүөнэ өрөһө долгуннара охсулар. Балыкырдарын тыһылы туохха эрэ тэһини чуумпуран иһиллэллэр. Сорохтор киниһи көрөллөр, эдэрдэр үгүкүүлээн тэлээрэллэр, сорохтор киирээһинэ эйэлээхтик бэһээтэллэллэр.

Улуу Лена устун икки күннээх устуу биллибэккэ ааста. Саха сирин, Союз бары муһунтарыттан, ону аһан тас дойдүлэригэр тиниһи туристар кэлэн то-буоруһан аһар кэрэ мисэ-тэлэригэр сылдьыны түбүктээх үлэ дьонугар улахан дуоһуууну биэрдэ. Ити курдук оройуоннаабы типография үлэһиттэрэ икки күннээх сыһыананыгар көрдөөхтүк-көрдөөхтүк, туһалаахтык аһааран астынан кэллилэр.

С. АЛЕКСЕЕВ.

ЭМЧИТЭ СУОХПУТ

Чакыр—Эрилик. Эри-тинин аатынан совхоз биһир саамай үһүн отдөлөннө. Маһаа билигин фельдшерскай-акушерскай пуумму-түгэр эмиттэ суох оҕоробут. Онон дьон, оҕо-уруу нарийдыһа улаханнан эрдээһинтэ. Ыксаан туох түбэлтэригэр Хайехсинка уонна Дирингэ бара ситыбыт.

Бары, били этэргэ дик-

ри, таһара илиитигэр ситыдыбыт. Куһаанын таһан этээхтэ, киһи улаханникы нарийдалына, араас дик-оһол таһыстаһаа эдэһэр дьон оҕоробут. Бу болпууос хаһан быһаарылларын оройуоннаабы кини баһыһа салалтатыттан, чуолаан кылабыһанар аҕа В. Н. Гребцовтан ыйтарга тийэ-бит.

Н. МАКСИМОВА.

СИБЭЭС БАСТЫҔА

Килэҥкитээби сибээс отдөлөннөтүгэр Анна Дмитриевна Захарова бийыл 16-с салыан начальнигынан үлэлиир. Маһаа кини кэлэһиттэн үлэ-хамнас сэргэхсийдэ. Аастыт сылга сибээс отдөлөннөлөрүн социалистическай куоталаһыларыгар ыһаһылааһынан таһаан, көһөрүлэ сылдьар Кыһыл знаманы

ылбыта. Бийыл даһаны былааннарын кистээхтик толорон иһэллэр.

Анна Дмитриевна тустуу үлэтиг таһынан кэллээх обществонай олоһор активнайдык кыттар. Кини дьахталлар комитеттарын председателин быһытынан элбэх өрүттээх үлэни ыттар, бэйэтэ эйбээс майгытынан дьонго-сэргэҕэ ыһаһаһар үлэһит.

В. БАРАШКОВА.

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

Күндү кэрэмийи, аҕабытын, аймахытын, таһаарыстыгы СОБАКИН Иван Прокопьевич 55 сааһа туолбутунан истигини эбэрдэлиибит. Киниэхэ чэһин доруобуйаны, өссө үлэ үөһүгэр сылдьарыгар, үһүнүк дьоллоохтук өлөрөрүгэр баһарабыт.

Кэргэнэ, оҕолоро, Иустинновтар, Илларионовтар.

х х х

Күндү аҕабытын, элбэтин, аймахытын, үлэ ветеранын ФИЛАТОВ Михаил Дмитриевич 60 сааһа туоларынан истигини-итиһик эбэрдэлиибит. Киниэхэ чэһин-чэбдик доруобуйаны, үһүн дьоллоох олоһу, мэлдьи үөһэ-көтө сылдьарыгар баһарабыт.

Оҕолоро, сеникэрэ, ийиниттэрэ, күтүөттэрэ, аймахтара.

х х х

Күндү быраапын, убайытын ДОРОФЕЕВ Прокопий Кузьмич 50 сааһын туолбутунан итиник-истигини эбэрдэлиибит. Туйгун доруобуйаны, үһүн дьоллоох олоһу баһарабыт.

Убайа, саһаһа, ийинитэ, бырааттара.

БИЛЛЭРИИЛЭР

Райпотребсоюз баһалаахтары Тамбовскай уобалас Мичуринскай куоратыгар халбаһы оҕороччулар идэлэригэр үөрэххэ ыһтар. Идэлэрэ: халбаһыны оҕороччу мастар, сүлээһин, астааччы, халыпка түһэрээччи. Курс бөһүөбө 4 ый. Үөрэххэ бараһыһалар орто хамнастары, күлү-бара айыһаарын ороскуота төлөнөр, уолсый дьикти хааччыллаллар.

Үөрэх баһаан ийин 5 күнүтэн саһаланар. Баһалаахтар кэлэн кэпсэтиһилэр.

Райпотребсоюз бырабыһаныһа.

Райпотребсоюзана маһык үлэһиттэр наадалар: кини ыһаһаһа курууһуһтар. Өтөхтөөх гараһыгар оһаһыны (охлада 85 солк.), үлэ харыстабылыгар уонна техникатан сэргэхтээх буолууга инженер (охлада 140 солк.).

Үлэһиттэрин баһалаахтар райпотребсоюз каһага от-дөлүгэр кэлэн кэпсэтиһик. Телефонмут №-рэ 21-565.

Райпотребсоюз иадрга отдела.

Диринг орто оскуолатынан 1989 сыллаахха Давыдова Светлана Иннонентьевна аатыгар бэрлэлибит А сериялаах 242195 №-дээх ситик-хотуу аттестата сүппүтүнэн дьиктэ суоһунан ааһыллар.

Киевтээби госавтоинспекциянан 1986 сыллаахха Житин Александр Николаевич аатыгар бэрлэлибит АБЗ сериялаах 217051 №-дээх водительскай даһабырыһаһа сүппүтүнэн дьиктэ суоһунан ааһыллар.

Редакторы сааб. С. А. ПОПОВ.

НАШ АДРЕС: 678700, с. Чурапча, ул. Карла Маркса, 26 кв. ТЕЛЕФОНЫ: редактор—21-332, отделы—21-265, общий—21-505.

№ ЗАКАЗА 99.

«САГА ОЛОХ» («НОВАЯ ЖИЗНЬ») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов.

Газета издается на якутском языке, выходит по вторникам, четвергам и субботам. Индекс газеты 54967. Объем—1 усл. печ. лист. Тираж—4157 экз.

Чурапчинская районная типография Госкомиздата ЯАССР, с. Чурапча, улица Карла Маркса, 26 кв.